

ارتباط میان پلی مورفیسم ژن گیرنده مرتبط به استروژن گاما (ERR γ) و خطر ابتلا به سرطان پستان در جمعیت اصفهان

پدیده کریمی^{۱*}، منوچهر توسلی^۱، سیمین همتی^۲، کامران قانلی^۱، الهه کمالی^۱

۱. گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان، هزار جریب، اصفهان، ایران.

۲. گروه پرتودرمانی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

چکیده/ سرطان پستان توموری وابسته به هورمون است که توسط هورمون‌های استروئیدی شامل استروژن و پروژسترون تنظیم می‌شود. به این ترتیب گیرنده‌های مرتبط به استروژن که از گروه گیرنده‌های هسته‌ای یتیم به حساب می‌آیند می‌توانند با مسیر پیام‌رسانی استروژن تداخل کرده و باعث رشد تومورهای جامد شوند. در تحقیق حاضر با جمع‌آوری نمونه‌های خون مربوط به ۱۵۰ زن مبتلا به سرطان پستان مراجعه کننده به بیمارستان سیدالشهداء شهر اصفهان و ۱۵۰ زن سالم از نظر ابتلا به بیماری سرطان پستان مراجعه کننده به آزمایشگاه کلینیکال بیمارستان الزهرا اصفهان به عنوان کنترل، پس از استخراج DNA آنها و تکثیر توالی مورد نظر، نمونه‌هایی با اندازه‌های متفاوت تعیین توالی شده و به عنوان مارکر مورد استفاده قرار گرفتند تا ارتباط میان پلی مورفیسم تکرار چهار نوکلئوتیدی AAAG واقع در ناحیه اینترونی ژن گیرنده مرتبط به استروژن گاما (ERR γ) با خطر ابتلا به سرطان پستان در زنان اصفهانی تعیین شود. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که زنان با تکرار کوتاه AAAG، در معرض خطر بالاتری برای ابتلا به سرطان پستان قرار دارند (OR=7.14). این نتایج احتمال دخالت تکرار AAAG را در تنظیم بیان این ژن پیشنهاد می‌کنند. به این ترتیب ال‌های کوتاه با ۶ و ۷ تکرار از پلی مورفیسم مربوطه در ژن ERR γ شاید بتوانند به عنوان یک مارکر پیش آگاهی سرطان پستان مورد استفاده قرار گیرند.

واژگان کلیدی: گیرنده مرتبط به استروژن گاما؛ سرطان پستان؛ پلی مورفیسم.

مقدمه

رتبه اول را به خود اختصاص داده است. از نظر شیوع سرطان پستان در استان‌های کشور، استان اصفهان با ۲۰/۶۱ در صد هزار، دومین استان شایع بعد از یزد گزارش شده است (۳،۴). استروژن که نوعی هورمون جنسی ساخته شده از کلاسترول است و از تخمدان‌ها ترشح می‌شود، می‌تواند رشد، تمایز و عملکرد دسته وسیعی از بافت‌های بدن انسان را تنظیم کرده و نقش مهمی را در رشد و توسعه سرطان پستان ایفا کند (۵،۶). اکثر سرطان‌های پستان انسانی به صورت وابسته به استروژن آغاز می‌شوند و گیرنده استروژن را بیان می‌کنند (۷). تأثیرات بیولوژیک استروژن از طریق گیرنده‌های استروژن اعمال می‌شود

سرطان دومین عامل منجر شونده به مرگ در سراسر جهان (۱) و سومین عامل مرگ در ایران پس از بیماری‌های قلبی-عروقی و حوادث است (۲). سرطان پستان در ایران در راس سرطان‌های زنان قرار دارد. به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۵ رتبه اول را در بین سرطان‌های شایع زنان داشته و بر اساس آخرین آمار رسمی و قابل استناد، در سال ۱۳۸۲ با شیوع ۱۵/۹ در صد هزار همچنان

* پدیده کریمی، دانشجوی دکترا

گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان، هزار جریب، اصفهان، ایران

پست الکترونیک: karimi_padideh@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۲/۲/۸ • تاریخ پذیرش: ۹۲/۵/۶

میکروستلایت‌ها توالی‌های تکراری پشت سر هم متشکل از ۱ تا ۶ نوکلئوتید هستند که در سرتاسر ژنوم پراکنده می‌باشند (۱۹). تغییر در تعداد این واحدهای تکراری تأثیرات مهمی روی بیان ژن‌ها داشته و می‌تواند به پیشرفت سرطان کمک کند (۲۰). نتایج مطالعه قبلی نشان می‌دهد که تکرار چهار نوکلئوتیدی n([AAAG])

واقع در 5'UTR ژن ERR γ در استعداد ابتلا به سرطان پستان نقش دارد (۲۱). به این ترتیب با توجه به نقش مهم گیرنده مرتبط به استروژن گاما در بروز سرطان پستان (۱۸-۱۶) و اهمیت پلی‌مورفیسم مذکور در القا بیان این ژن (۲۱) و با توجه به اینکه در گذشته نیز موارد جالب توجهی از اختلاف در توزیع الی میان جمعیت ما و سایر جمعیت‌ها مشاهده شده است (۲۷،۲۸) بر آن شدیم تا با مطالعه پلی‌مورفیسم AAAG واقع در ناحیه اینترونی ژن ERR γ ارتباط این پلی‌مورفیسم را با خطر ابتلا به سرطان پستان در میان زنان اصفهانی مورد بررسی قرار دهیم.

روش کار:

این مطالعه یک مطالعه مورد شاهی بود که بر روی ۱۵۰ زن مبتلا به سرطان پستان در محدوده سنی ۸۲-۲۶ سال انجام شد. جمع‌آوری نمونه این بیماران از میان زنان تحت شیمی‌درمانی یا پرتودرمانی در بیمارستان سیدالشهدای اصفهان انجام شد. گروه کنترل نیز از میان زنان بالای ۴۵ سال مراجعه کننده به آزمایشگاه کلینیکال بیمارستان الزهراء اصفهان که فاقد سابقه خانوادگی ابتلا به سرطان به خصوص سرطان پستان بودند انتخاب شد. اطلاعات بالینی لازم با پرسش از افراد شاهد و مطالعه پرونده بیماران پس از کسب رضایت ایشان و مطلع سازی آنها از هدف تحقیق حاضر به دست آمد.

DNA ژنومی از سلول‌های خونی افراد مورد آزمایش به روش رسوب نمکی^۷ استخراج شد (۲۲) و ناحیه حاوی پلی‌مورفیسم مورد نظر توسط پرایمر پیشرو (5'ACCTAGGAGATAGAGGTTC-3')

و هر دو گیرنده استروژن (ERs)^۱ عضو خانواده بزرگ گیرنده‌های هسته‌ای می‌باشند که به عنوان فاکتورهای رونویسی فعال شده به وسیله لیگاند عمل می‌کنند (۸). گروه دیگری از گیرنده‌های هسته‌ای به نام گیرنده‌های هسته‌ای یتیم^۲ نیز وجود دارند که تاکنون هیچ لیگاند طبیعی شناخته شده‌ای برای آنها پیدا نشده است (۹،۱۰) و نمونه‌ای از آنها، گیرنده‌های مرتبط به استروژن (ERRs)^۳ هستند که اخیراً مشخص شده آنها نیز می‌توانند نقش مهمی در مسیر پیام‌رسانی استروژن ایفا کنند (۸-۱۰). گیرنده‌های مرتبط به استروژن (ERRs) می‌توانند علاوه بر شناسایی توالی‌های ویژه گیرنده‌های مرتبط به استروژن (ERRE)^۴ که مختص اتصال این گیرنده‌ها (ERRs) هستند، توالی‌های ویژه گیرنده‌های استروژن (ERE)^۵ واقع در بالادست ژن‌های هدف آن گیرنده‌ها (ERs) را نیز شناسایی کنند (۱۱). گیرنده مرتبط به استروژن گاما (ERR γ)^۶ به عنوان سومین عضو شناخته شده این خانواده به علت همولوژی بالا با گیرنده استروژن آلفا (ER α) شناسایی شد (۱۲).

اخیراً مشخص شده است که در دومین اینترون ERR γ ، چندین ناحیه متصل شونده به گیرنده استروژن وجود دارد و احتمالاً بیان ERR γ با افزایش میزان استروژن از طریق اتصال گیرنده استروژن به این نواحی تنظیم می‌شود (۱۳). پس از افزایش بیان ERR γ در سلول‌های سرطان پستان، همانطور که اشاره شد، ERR γ نه تنها توالی‌های پاسخ دهنده به ERR (ERRE) را شناسایی می‌کند؛ بلکه می‌تواند به نواحی پاسخ دهنده به استروژن (ERE) نیز متصل شده و رونویسی به واسطه ERE را با وجود یا بدون وجود ER α تحریک کند (۸،۱۴). ERR γ نواحی ERE را از طریق هترودمیریزاسیون با گیرنده‌های استروژن یا در رقابت مستقیم با آنها برای اتصال به ERE یا کمک فعال کننده‌ها شناسایی می‌کند و در نهایت رونویسی ژن‌های پاسخ دهنده به استروژن که باعث تکثیر سلولی و القا متاستاز می‌شوند را تحریک می‌کند (۱۵).

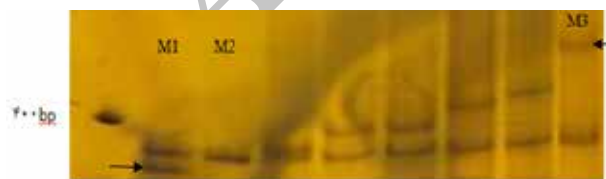
گیرنده مرتبط به استروژن گاما دارای تنظیم‌کننده‌های مشترک با گیرنده استروژن نیز بوده (۱۶) و به این ترتیب می‌تواند به عنوان جایگزینی برای گیرنده استروژن در مسیر پیام‌رسانی استروژن عمل کند. ERR γ همچنین در پاسخ رونویسی به هیپوکسی و رشد تومورهای جامد (۱۷) و مقاومت به تاموکسیفن (۱۸) نقش دارد.

1. Estrogen Receptors
2. Orphan Nuclear Receptors
3. Estrogen Related Receptors
4. ERR Response Element
5. Estrogen Response Element
6. Estrogen Related Receptor Gamma
7. Salting Out

جدول ۱. فراوانی اللی و آنالیز Odds Ratio الی‌های تکرار AAAG در افراد بیمار مبتلا به سرطان پستان و افراد کنترل در جمعیت اصفهان

الی‌ها	فراوانی اللی (%)		OR (فاصله اطمینان ۵۹ درصد)	P- value
	بیماران	افراد کنترل		
(AAAG) _۶	۵(۱/۶۶٪)	۰	۶/۱(۰/۷۳-۵۰/۹۹۶)	۰/۰۵
(AAAG) _۷	۱(۰/۳۳٪)	۰		
(AAAG) _۸	۲(۰/۶۶٪)	۳(۱٪)	۰/۶۶(۰/۱۱-۴/۰۰۵)	۰/۶۵
(AAAG) _۹	۱۹۵(۶۵٪)	۲۱۱(۷۰/۳۳٪)	۰/۷۸(۰/۵۵۶-۱/۱۰۴)	۰/۱۶
(AAAG) _{۱۰}	۱۲(۴٪)	۶(۳٪)	۲/۰۴(۰/۷۵۶-۵/۵۱۳)	۰/۱۵
(AAAG) _{۱۱}	۶(۳٪)	۶(۳٪)	۱(۰/۳۱۹-۳/۱۳۶)	۱
(AAAG) _{۱۲}	۴۶(۱۵/۳۳٪)	۴۵(۱۵٪)	۱/۰۲(۰/۶۵۷-۱/۶۰۲)	۱
(AAAG) _{۱۳}	۳(۱٪)	۵(۱/۶۶٪)	۰/۵۹(۰/۱۴۱-۲/۵۱۶)	۰/۴۷
(AAAG) _{۱۴}	۵(۱/۶۶٪)	۳(۱٪)	۱/۶۷(۰/۳۹۷-۷/۰۸۵)	۰/۴۷
(AAAG) _{۱۵}	۱۴(۴/۶۶٪)	۱۳(۴/۳۳٪)	۱/۰۸(۰/۴۹۹-۲/۳۴)	۰/۸۴
(AAAG) _{۱۶}	۷(۲/۳۳٪)	۸(۲/۶۶٪)	۰/۸۷(۰/۳۱۲-۲/۴۳۶)	۰/۷۹
(AAAG) _{۱۷}	۳(۱٪)	۰		
(AAAG) _{۱۸}	۱(۰/۳۳٪)	۰		

جمعیت به کمک آزمون‌های مربع کای پیرسون (χ^2) و نسبت افزایشنده (OR)^۸ مورد بررسی قرار گرفت.

شکل ۱: تصویر ژل پلی‌اکریل‌آمید ۱۰٪ جهت بررسی پلی‌مورفیسم ناحیه اینترونی ژن ERR γ . در اینجا علاوه بر مارکر ۱۰۰ جفت باز (M)، از نمونه‌های M1، M2 و M3 بعد از تعیین توالی به عنوان مارکر مخصوص الی استفاده شد. نمونه M2 رایج‌ترین ژنوتیپ موجود در جمعیت یعنی هموزیگوت با الی ۹ تکرار را نشان می‌دهد. فلش‌ها الی کوتاه (۷ تکرار) و بلندترین الی (۱۸ تکرار) را نشان می‌دهند. افراد هموزیگوت و هتروزیگوت به خوبی قابل مشاهده هستند.

و پیرو (5'-CTTCTTCTGCACIATCAGGG-3') تکثیر گردید (۲۱). صحت محصولات PCR با استفاده از ژل آگارز ۱٪ تأیید و سپس برای تعیین دقیق طول محصولات از روش الکتروفورز عمودی ژل پلی‌اکریل‌آمید ۱۰٪ استفاده گردید. ژل به روش نیترات نقره رنگ آمیزی و نتایج توسط اسکنر ثبت شد. پس از مشاهده پلی‌مورفیسم طولی، فراوان‌ترین الی هموزیگوت، کوتاه‌ترین و بلندترین الی و یک نمونه هتروزیگوت مورد تعیین توالی قرار گرفتند. تخلیص و تعیین توالی محصول PCR توسط شرکت سیناژن صورت گرفت و از آنها به عنوان مارکرهای ویژه برای تعیین دقیق طول تکرار الی‌های بیمار و کنترل استفاده شد. مطالعات آماری توسط نرم افزار SPSS (۱۹) و استفاده از SISA (<http://home.clera.net/sisa/>) انجام شد. ابتدا میزان فراوانی الی‌ها و ترکیبات اللی در جمعیت مورد مطالعه تعیین شد. در نهایت ارتباط این تکرارها با بروز سرطان پستان در

8. Odds Ratio.

جدول ۲: فراوانی و در صد ژنوتیپ های مختلف AAAG واقع در ناحیه اینترونی ژن ERRY در بیماران سرطان پستان و افراد کنترل در جمعیت اصفهان

ژنوتیپ	بیمار (درصد)	کنترل (درصد)
۶/۹	۵ (۳/۳۳)	۰
۷/۹	۱ (۰/۶۶)	۰
۸/۸	۱ (۰/۶۶)	۰
۸/۹	۰	۳ (۲)
۹/۹	۶۳ (۴۲)	۷۶ (۵۰/۶۶)
۹/۱۰	۷ (۴/۶۶)	۲ (۱/۳۳)
۹/۱۱	۳ (۲)	۵ (۳/۳۳)
۹/۱۲	۳۱ (۲۰/۶۶)	۲۹ (۱۹/۳۳)
۹/۱۳	۳ (۲)	۵ (۳/۳۳)
۹/۱۴	۴ (۲/۶۶)	۲ (۱/۳۳)
۹/۱۵	۶ (۴)	۸ (۵/۳۳)
۹/۱۶	۵ (۳/۳۳)	۵ (۳/۳۳)
۹/۱۷	۳ (۲)	۰
۹/۱۸	۱ (۰/۶۶)	۰
۱۰/۱۰	۱ (۰/۶۶)	۰
۱۰/۱۱	۲ (۱/۳۳)	۰
۱۰/۱۲	۱ (۰/۶۶)	۲ (۱/۳۳)
۱۰/۱۵	۰	۱ (۰/۶۶)
۱۰/۱۶	۰	۱ (۰/۶۶)
۱۱/۱۲	۱ (۰/۶۶)	۱ (۰/۶۶)
۱۲/۱۲	۳ (۲)	۴ (۲/۶۶)
۱۲/۱۵	۶ (۴)	۳ (۲)
۱۲/۱۶	۱ (۰/۶۶)	۲ (۱/۳۳)
۱۴/۱۵	۱ (۰/۶۶)	۱ (۰/۶۶)
۱۵/۱۶	۱ (۰/۶۶)	۰

یافته‌ها:

با توجه به توانایی کم ژل آگارز در جداسازی، برای اندازه‌گیری دقیق تعداد تکرارهای توالی AAAG واقع در ناحیه اینترونی ژن ERRY، بررسی‌های بعدی محصول PCR بر روی ژل پلی‌اکریل‌آمید ۱۰٪ انجام شد (شکل ۱).

در میان جمعیت بیمار و کنترل مورد بررسی در این تحقیق، ۱۲ ال متفاوت در محدوده بین ۶ تا ۱۸ تکرار AAAG مشاهده شد (جدول ۱). بیشترین فراوانی الی میان دو گروه بیمار و کنترل متعلق به ال ۹ (AAAG) به ترتیب با فراوانی ۶۵٪ و ۷۰/۳۳٪ بود. دومین ال رایج در میان هر دو گروه بیمار و کنترل، ال ۱۲ (AAAG) با فراوانی ۱۵/۱۶٪ بود. پراکندگی الی

جدول ۳: بررسی ارتباط بین ال‌های کوتاه و ریسک ابتلا به سرطان پستان در جمعیت اصفهان

فاصله اطمینان (صد)	P-value	کنترل‌ها	بیماران	الل‌ها
۷/۱۴ (۰/۸۷۳-۵۸/۴۲)	۰/۰۳	۰	۶	(AAAG) _{۶و۷}

در میان جمعیت بیماران و افراد کنترل بسیار متفاوت بود (جدول ۱). کوتاهترین ال‌ها یعنی ال‌های دارای ۶ و ۷ کپی از تکرار AAAG تنها در افراد بیمار مشاهده شدند.

همچنین در کل افراد مورد بررسی ۲۵ ترکیب الی (ژنوتیپ) مختلف دیده شد که هیچ تفاوت معنی داری در فراوانی آنها میان دو جمعیت بیمار و کنترل وجود نداشت (جدول ۲). شایعترین ژنوتیپ در میان هر دو گروه بیمار و کنترل به صورت هوزیگوت ۹ تکرار (۹/۹) با فراوانی به ترتیب ۴۲٪ و ۵۰/۶۶٪ بود. پس از آن رایج‌ترین ژنوتیپ میان هر دو گروه به صورت هتروزیگوت (۹/۱۲) بود. ژنوتیپ‌های مشاهده شده برای هر دو ال کوتاه که تنها در بیماران مشاهده شدند به صورت هتروزیگوت با ال ۹ تکرار AAAG یعنی (۶/۹) و (۷/۹) بودند. ال‌های کوتاه ۶ و ۷ تکرار به صورت هموزیگوت در میان هیچ یک از گروه‌های بیمار و کنترل مشاهده نشدند.

با توجه به نتایج آزمونهای مربع کای پیرسون (χ^2) و ([OR]) (جدول ۳)، خانم‌های حامل ال‌های کوتاه ۶ و ۷ تکرار AAAG در معرض خطر بالایی برای ابتلا به سرطان پستان قرار دارند.

در مرحله بعدی ارتباط بین طول تکرار AAAG در ژن ERRY با فاکتورهای سن شروع بیماری، درجه پیشرفت بیماری و وضعیت گیرنده‌های استروژن (نمونه‌های توموری یا بیان کننده گیرنده استروژن و گیرنده پروژسترون (ER+/PR+) هستند یا هیچ یک از این دو گیرنده را بیان نمی‌کنند (ER-/PR-) و یا تنها یکی از این دو گیرنده را بیان می‌کنند (ER+/PR- یا ER-/PR+) بررسی شد (داده‌ها نشان داده نشدند) اما هیچ ارتباط معنی داری پیدا نشد. به هر حال برای به دست آوردن نتایج دقیق‌تر به انجام آزمایشات دقیق‌تر با نمونه‌های بزرگتر نیاز است.

بحث:

در رابطه با نقش گیرنده مرتبط به استروژن گاما (ERRY) در اتیولوژی سرطان پستان همچنان ابهاماتی وجود دارد زیرا

کنند. در گذشته نیز ما اختلافاتی در توزیع الی و ارتباط تکرار CA در ژن‌های EGFR و IGF-1 با خطر ابتلا به سرطان پستان با برخی از جمعیت‌های دیگر مشاهده کرده بودیم (۲۷،۲۸). چنین اختلافاتی احتمالاً به دلیل تفاوت‌های نژادی و بیان چند فاکتوری این ژن‌ها است. ارتباط قوی آلل‌های کوتاه ۶ و ۷ با سرطان پستان (OR=7.1) پیشنهاد می‌کند که شاید بتوان از این آلل‌ها بعنوان یک مارکر پیش‌آگهی دهنده برای سرطان پستان در جمعیت اصفهان استفاده نمود ولی فراوانی کم این آلل‌ها (۱/۹۹٪) این مسئله را زیر سؤال می‌برد.

در مطالعه Galindo و همکارانش، آنها تکرار AAAG را در ناحیه 5'UTR ژن ERRγ اعلام کردند در حالیکه نتایج تحقیقات بیوانفورماتیکی ما (Ensembl site & NCBI blast) نشان داد که تکرار مربوطه در ناحیه اینترونی ژن ERRγ قرار دارد. البته این ژن واریانت‌های رونویسی متفاوت برخی با اولین اگزون متناوب دارد و تکرار AAAG در بالادست ایزوفرم‌های خاصی واقع شده است. بنابراین تصور ما این است که این تکرار برای بعضی ایزوفرم‌های رونوشت‌برداری ممکن است به عنوان پروموتور و برای برخی دیگر به عنوان تنظیم‌کننده پیرایش متناوب عمل نماید. Galindo و همکارانش همچنین موفق شدند بیان یک ژن گزارشگر را در سلول‌های سرطان پستان ER+ به وسیله یک توالی حاوی تکرار AAAG ژن ERRγ هدایت کنند (۲۱).

نتیجه‌گیری:

به طور خلاصه نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که الل‌های کوتاه تکرار AAAG واقع در ژن ERRγ، ممکن است با خطر افزایش یافته ابتلا به سرطان پستان مرتبط باشند. نتایج مربوط به طول تکرارها و ارتباط آنها با خطر سرطان پستان می‌تواند بر حسب نژاد و قومیت متفاوت باشد. به هر حال انجام تحقیقات بیشتر با جمعیتی بزرگتر برای تایید ارتباط بین الل‌ها و ژنوتیپ‌های مختلف با سطح بیان ژن و خطر ابتلا به سرطان پستان و همچنین تایید این پلی‌مورفیسم به عنوان یک مارکر پیش‌آگهی دهنده برای سرطان پستان نیاز است.

تعدادی از تحقیقات حاکی از نقش تقویت‌کنندگی آن برای سرطان پستان هستند (۱۷،۱۸،۲۳،۲۴). در حالیکه مطالعات دیگری موید نقش مهارکنندگی آن در ایجاد سرطان پستان هستند (۲۵،۲۶). همچنین Ijichi و همکارانش نشان دادند با افزایش میزان استروژن، بیان ERRγ بیشتر شده و در حالتی وابسته یا مستقل از ER باعث بیان ژن‌های هدف استروژن و تکثیر سلولی و القای متاستاز می‌شود (۲۴). به علاوه ERRγ در پاسخ رونویسی به هیپوکسی و رشد تومورهای جامد (۱۷) و مقاومت به تاموکسیفن (۱۸) نیز دخالت دارد.

در این مطالعه ما ارتباط پلی‌مورفیسم AAAG واقع در ناحیه اینترونی ژن ERRγ را با خطر ابتلا به سرطان پستان مورد بررسی قرار دادیم. پیش از این، ارتباط این پلی‌مورفیسم با خطر ابتلا به سرطان در ایالات متحده آمریکا مورد مطالعه قرار گرفته بود (۲۱). پراکندگی الی در این دو جمعیت تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد. در جمعیت اصفهان محدوده الی بین ۶ تا ۱۸ تکرار است و شایعترین الل دارای ۹ کپی از تکرار مربوطه می‌باشد، در حالیکه در آمریکا محدوده الی بین ۲۱-۵ تکرار و شایعترین الل با ۷ تکرار گزارش شد (۲۱).

این در حالی است که در جمعیت ایران الل ۷ تکرار تنها در میان یک نفر از افراد بیمار مشاهده شد و در هیچ یک از نمونه‌های کنترل وجود نداشت. در تحقیق انجام شده به وسیله Galindo و همکارانش، آنها الل ۱۳ تکرار به عنوان نقطه برش در نظر گرفته و الل‌های حاوی ۱۳ تکرار یا بیشتر را به عنوان الل بلند و الل‌های با تعداد تکرار کمتر از ۱۳ را به عنوان الل کوتاه در نظر گرفتند. نتایج تحقیقات آنها نشان داد که میان الل‌های بلند و خطر ابتلا به سرطان پستان ارتباط مستقیم وجود دارد (OR=3, P-value=0.01) (۲۱).

به طور کاملاً متضاد با یافته‌های آنها، نتایج پژوهش ما نشان می‌دهد که خطر ابتلا به سرطان پستان با الل‌های کوتاه ۶ و ۷ تکرار از پلی‌مورفیسم مربوطه در ارتباط است (OR=7.14, P-value=0.03) و هیچ ارتباطی میان الل‌های بلند و خطر ابتلا به سرطان پستان وجود ندارد. دلیل این ارتباط احتمالاً می‌تواند القا بیان بیشتر ژن ERRγ به وسیله الل‌های کوتاه با تأثیر بر ساختمان دوم تقویت‌کننده‌ها^۱ باشد و به این ترتیب با بیان بیشتر این ژن به تقویت سرطان پستان کمک

References / منابع

1. Marsden CG, Wright MJ, Carrier L, Moroz K, Pochampally R, Rowan BG. A novel in vivo model for the study of human breast cancer metastasis using primary breast tumor-initiating cells from patient biopsies. *Bio Med Central (BMC) Cancer* 2012; 12(10): 1-16.
2. Emami Razavi SH, Aghajani H, Haghazali M, Nadali F, Ramazani R, Dabiri E. The most common cancers in Iranian women. *Iran J Public Health* 2009; 38(Suppl.): [109]-12.
3. Mousavi SM, Gouya MM, Ramazani R, Davanlou M, Hajsadeghi N, Seddighi Z. Cancer incidence and mortality in Iran. *Ann Oncol* 2009; 20(3): [556-63].
4. Harirchi I, Kolahdoozan S, Karbakhsh M, et al. Twenty years of breast cancer in Iran: downstaging without a formal screening program. *Ann Oncol* 2011; 22(1): 93-7.
5. Lewis-Wambi JS, Jordan VC. Estrogen regulation of apoptosis: how can one hormone stimulate and inhibit?. *Breast Cancer Res* 2009; 11(3): 206-18.
6. Bai Z, Gust R. Breast Cancer, Estrogen Receptor and Ligands. *Arch Pharm* 2009; 342(3): 133-49.
7. Hu P, Kinyamu HK, Wang L, Martin J, Archer TK, Teng C. Estrogen induces estrogen-related receptor α gene expression and chromatin structural changes in estrogen receptor ER-positive and ER-negative breast cancer cells. *JBC* 2008; 283(11): 6752-63.
8. Sun P, Wei L, Denkert C, Lichtenegger W, Sehouli J. The orphan nuclear receptors, estrogen receptor-related receptors: their role as new biomarkers in gynecological cancer. *Anticancer Research* 2006; 26(2C): 1699-706.
9. Riggins RB, Mazzotta MM, Maniya OZ, Clarke R. Orphan nuclear receptors in breast cancer pathogenesis and therapeutic response. *Endocr Relat Cancer* 2010; 17(3): R213-31.
10. Zhang Z, Teng CT. Interplay between estrogen-related receptor alpha $ERR\alpha$ and gamma $ERR\gamma$ on the regulation of $ERR\alpha$ gene expression. *Mol Cell Endocrinol* 2007; 264(1-2): 128-41.
11. Xie YB, Park JH, Kim DK, et al. Transcriptional corepressor SMILE recruits SIRT1 to inhibit nuclear receptor estrogen receptor-related receptor γ transactivation. *J Biol Chem* 2009; 284(42): 28762-74.
12. Ariazi EA, Jordan VC. Estrogen-related receptors as emerging targets in cancer and metabolic disorders. *Curr Top Med Chem* 2006; 6(3): 203-15.
13. Carroll JS, Meyer CA, Song J, et al. Genome-wide analysis of estrogen receptor binding sites. *Nat Genet* 2006 ; 38(11): 1289-97.
14. Giguere V. To ERR in the estrogen pathway. *Trends Endocrinol. Metab* 2002; 13(5): 220-5.
15. Heard DJ, Norby PL, Holloway J, Vissing H. Human $ERR\gamma$, a third member of the estrogen receptor-related receptor ERR subfamily of orphan nuclear receptors: tissue specific isoforms are expressed during development and in the adult. *Mol Endocrinol* 2000; 14(3): 382-92.
16. Hall JM, McDonnell DP. Coregulators in nuclear estrogen receptor action: from concept to therapeutic targeting. *Mol Interv* 2005; 5(6): 343-57.
17. Ao A, Wang H, Kamarajugadda S, Lu J. Involvement of estrogen-related receptors in transcriptional response to hypoxia and growth

- of solid tumors. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2008; 105(22): 7821–6.
18. Riggins RB, Lan JP, Zhu Y, et al. ERRgamma mediates tamoxifen resistance in novel models of invasive lobular breast cancer. *Cancer Res* 2008; 68(21): 8908–17.
19. Ellegren H. Microsatellites: simple sequences with complex evolution. *Nat Rev Genet* 2004; 5(6): 435–45.
20. Fondon JW, Garner HR. Molecular origins of rapid and continuous morphological evolution. *Proc Natl Acad Sci* 2004; 101(52): 18058–63.
21. Galindo CL, McCormick JF, Bubb VJ, et al. A long AAAG repeat allele in the 5' UTR of the ERR- γ gene is correlated with breast cancer predisposition and drives promoter activity in MCF-7 breast cancer cells. *Breast Cancer Res Treat* 2011; 130(1): 41-8.
22. Miller SA, Dykes DD, Polesky HF. A simple salting out procedure for extracting DNA from human nucleated cells. *Nucleic Acid Res* 1998; 16(3): 1215.
23. Ariazi EA, Clark GM, Mertz JE. Estrogen-related receptor alpha and estrogen-related receptor gamma associate with unfavorable and favorable biomarkers, respectively, in human breast cancer. *Cancer Res* 2002; 62(22): 6510–8.
24. Ijichi N, Shigekawa T, Ikeda K, et al. Estrogen-related receptor γ modulates cell proliferation and estrogen signaling in breast cancer. *J Steroid Biochem Mol Biol* 2011; 123(1-2): 1–7.
25. Tiraby C, Hazen BC, Gantner ML, Kralli A. Estrogen-Related Receptor gamma promotes mesenchymal-to-epithelial transition and suppresses breast tumor growth. *Cancer Res* 2011; 71(7): 2518-28.
26. Eichner LJ, Perry MC, Dufour CR, et al. miR-378* mediates metabolic shift in breast cancer cells via the PGC-1 β /ERR γ transcriptional pathway. *Cell Metab* 2010; 12(4): 352–61.
27. Jami MS, Hemati S, Salehi Z, Tavassoli M. Association between the length of a CA dinucleotide repeat in the EGFR and risk of breast cancer. *Cancer Invest* 2008; 26(4): 434-7.
28. Javadi M, Hematti S, Tavassoli M. Polymorphic CA repeat length in Insulin-like Growth Factor 1 and risk of breast cancer in Iranian women. *Med Oncol* 2012; 29(2): 516-20.

ABSTRACT

Association of the Polymorphism of the Estrogen-Related Receptor Gamma (ERR γ) Gene and the Risk of Breast Cancer in the Population of Isfahan

Padideh Karimi*, Simin Hematti, Kamran Ghaedi, Elahe Kamali, Manoochehr Tavassoli

Breast cancer is a hormone-dependent tumor which is regulated by steroid hormones including estrogen and progesterone. Therefore, estrogen-related receptors (ERRs) which belong to orphan nuclear receptor groups can interfere with the estrogen signaling pathway and cause the growth of solid tumors. In the present study, blood samples of 150 women with breast cancer and 150 healthy women were collected from Omid (Seyedoshohada) Cancer Hospital, Isfahan University of Medical Sciences and Clinical Laboratory, Alzahra Hospital, Isfahan University of Medical Sciences, Iran, respectively. DNA was extracted and amplified. Then, some of the alleles in variable sizes were sequenced and used as allele specific markers for exact determination of the number of AAAG repeats in other samples. This study was performed to determine the association between breast cancer risk and alleles of the tetranucleotide repeat (AAAG) n microsatellite in the intron of the ERR γ gene. Our results showed that women with short AAAG repeats were at higher risk of breast cancer (OR=7.14). These results suggest the possible involvement of the polymorphic AAAG repeat of the ERR γ gene in regulating its expression. Therefore, the shortest alleles of this polymorphism with 6 and 7 repeats of AAAG may be useful as a biomarker for breast cancer prognosis.

Key words: Estrogen Related Receptor Gamma; Breast Neoplasms; Polymorphism, Genetic

* Padideh Karimi, PhD Student

Department of Biology, Faculty of Sciences, University of Isfahan,
Hezar-Jarib, Isfahan, Iran

Email: karimi_padideh@yahoo.com

Submission Date: 29.May.2013 • Acceptance Date: 28.July.2013